

1. האגודה לזכויות האזרח

2. איתך – משפטניות למען צדק חברתי

העותרת 1 על ידי ב"כ עו"ד רגד ג'ראיסי
טלפון: 04-8526333; פקס: 04-8526331
העותרת 2 על ידי ב"כ נטע לוי
טלפון: 03-5160103; פקס: 03-5163940

העותרות

נ ג ד

הממשלה ואח'

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

טלפון: 02-6466590; פקס: 02-6467011

המשיבים

הודעה מעדכנת לקראת דיון מטעם המשיבים

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד (כב' הנשיאה נאור) מיום 28.11.16, מתכבדים המשיבים להגיש הודעה מעדכנת לקראת דיון, כדלקמן.

2. כזכור, עניינה של עתירה זו בייצוג ההולם לנשים ולבני האוכלוסיה הערבית במועצת מקרקעי ישראל.

3. עמדת המשיבים כפי שהוצגה במסגרת כתב התשובה מיום 29.10.12, היתה כי יש לאפשר לשרי הממשלה הנוגעים בדבר לבחור בגורמים הבכירים ביותר במשרדם – שהם ככלל מנכ"לי משרדי הממשלה – לכהן כנציגים מטעמם במועצת מקרקעי ישראל.

עם זאת, על מנת לקיים את חובת הייצוג ההולם לנשים ולבני האוכלוסייה הערבית בגופים ציבוריים כפי שנקבעה בדיון ובפסיקה, הונחו בזמנו משרדי הממשלה לאתר מועמדים נוספים, שאף אם לא יתמנו כתברים, יתמנו לכל הפחות כממלאי מקום של מנכ"לי המשרדים. בחינה זו אכן בוצעה, ובפועל מונו נשים ונציגים שהם בני האוכלוסייה הערבית, לשמש כממלאי מקום במועצת מקרקעי ישראל (הכל כמפורט בכתב התשובה).

4. אלא שמאז הוגש כתב התשובה בתיק זה, חלו התפתחויות שונות בהקשר דנן.

5. כך למשל, עלה מספר הנשים המכהנות כמנכ"ליות במשרדים הרלבנטיים, ולפיכך עלה גם מספר הנשים החברות במועצה. כמו כן, מונו נשים בכירות שאינן מנכ"ליות לחברות במועצה.

6. ראשית, נבקש לעדכן בדבר ההרכב הנוכחי של מועצת מקרקעי ישראל, נוכח שינויים שחלו בזהות הממלאים את התפקידים המרכיבים את המועצה:

חברי מועצת מקרקעי ישראל			
1	יו"ר המועצה שר האוצר	משה כחלון	שר האוצר
2	נציג ראש הממשלה	גבי גולן	סגן מזכיר הממשלה
3	סגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר	ערן ניצן	סגן ממונה תקציבים
4	נציג שר הפנים	(אורנה הוזמן בכור - התפטרה)	(מנכ"לית משרד הפנים)
5	נציג שר התקלאות ופיתוח הכפר	רותי פרום אריכא	ס/בכיר למנהל הרשות לתכנון ומנהלת האגף לתכנון כפרי אזורי
6	נציג שר השיכון	אשל ארמוני	מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון
7	נציג שר המשפטים	אמי פלמור	מנכ"לית משפטים
8	נציג השר להגנת הסביבה	גלית כהן	סמנכ"לית בכירה (מדיניות תכנון ופיתוח בר קיימא)
9	שישה נציגי קק"ל	טרם מונו	

7. מן הפירוט הנ"ל עולה, כי בהרכב הנוכחי, מכהנות שלוש נשים כחברות במועצה. חברה רביעית, מנכ"לית משרד הפנים, אינה מכהנת עוד בתפקיד זה מאז 1.11.16, וטרם מונה נציג/ה חדש מטעם שר הפנים. אשר על כן, עמדת המדינה היא כי העתירה התייתרה בכל הנוגע לייצוג הולם של נשים במועצת מקרקעי ישראל.

8. אשר למינויו של נציג ממשלה בן האוכלוסיה הערבית למועצת מקרקעי ישראל, וכפי שפורט בהודעות קודמות, התקיימה בזמנו (20.9.15) ישיבה, אשר כונסה על ידי מזכיר הממשלה (דאז), בהשתתפות השרים שנציגיהם מרכיבים את המועצה על פי חוק, גורמים בכירים נוספים ממשרדי הממשלה הנוגעים בדבר ונציגי הייעוץ המשפטי לממשלה. זאת, לצורך קבלת החלטה מתואמת – כהנחיית בית המשפט הנכבד – שתביא לפתרון סוגיית הייצוג במועצת מקרקעי ישראל.

באותה ישיבה הוברר, כי אכן מתקיים ייצוג הולם לנשים במסגרת כהונת המועצה. אשר למינויו של נציג ממשלה בן האוכלוסיה הערבית, הוצעו ונדונו על ידי משתתפי הישיבה חלופות שונות להסדרת הייצוג ההולם במועצת מקרקעי ישראל. בהמשך לאותה ישיבה הוחלט, כי יש לפעול בדרך של קידום תיקון חקיקה, אשר יביא למינויו של חבר נוסף למועצה, עובד מדינה, בן האוכלוסיה הערבית.

יוזכר, כי בטרם הוצאתה לפועל של ההחלטה, ביקש שר האוצר לנסות ולקדם הליך אלטרנטיבי להליך החקיקה להבטחת מינוי של חבר כאמור, המבוסס על הליך של רוטציה. אולם מאחר ומאמצים אלו לא צלחו, החליט שר האוצר לשוב לדרך של קידום חקיקה.

9. אשר על כן – ביום 9.6.16, הודיעו המשיבים, כי בכוונת שר האוצר לקדם את הליך החקיקה, כך שתזכיר חוק בעניין זה יתפרסם בתחילת חודש אוגוסט, ויובא לאישור הממשלה בסוף חודש אוגוסט/תחילת חודש ספטמבר 2016, ולאחר מכן יובא למושב החורף של הכנסת.

10. **כפי שיובהר בהמשך הדברים, שר האוצר אכן עמד בכוונותיו, לקידום מהיר של הליך החקיקה, אשר יביא לפתרון הסוגיה:**

11. ביום 11.8.16, התכנסה הממשלה במטרה לדון בהצעות החלטה לממשלה במסגרת התכנית הכלכלית לשנים 2017-2018. במסגרת זו, התקבלה ביום 11.8.16 החלטה ממשלה, בדבר תיקון חוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך-1960, באופן שיבטיח נציג מקרב האוכלוסייה הערבית שהוא עובד מדינה, במועצת מקרקעי ישראל.

"ייצוג הולם במועצת מקרקעי ישראל –

6. לצורך הבטחת ייצוג הולם במועצת מקרקעי ישראל (להלן – המועצה) של עובדי המדינה מקרב האוכלוסיה הערבית, לתקן את חוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך – 1960 (להלן – החוק) בהתאם לעקרונות הבאים:

- א. ככל שבתוך 60 ימים מיום תחילת תיקון החוק לא ימונה חבר מועצה מקרב האוכלוסיה הערבית כנציג השרים המנויים בסעיף 4א לחוק, תמנה הממשלה, בתוך 30 ימים נוספים, חבר מועצה נוסף, נציג המשרד לשוויון חברתי מקרב האוכלוסייה הערבית שהוא עובד המשרד.
- ב. מונה חבר מועצה כנציג המשרד לשוויון חברתי, תהיה תקופת כהונתו בת 4 שנים כקבוע בסעיף 4ב לחוק.
- ג. אם בתום כהונתו של נציג המשרד לשוויון חברתי לא מכהן במועצה חבר מקרב האוכלוסיה הערבית, יחול מנגנון המינוי שבסעיף קטן (א). בהחלטה זו: "האוכלוסיה הערבית" – לרבות הדרוזית והצ'רקסית."

12. ביום 23.8.16 הופץ כאמור "תזכיר חוק התוכנית הכלכלית לשנים 2017-2018 (תיקוני חקיקה) – התשע"ו-2016 פרק 1: תכנון ובניה (להלן: "תזכיר החוק"). במסגרת סעיף 2 לתזכיר החוק הוצע לתקן את חוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך-1960, באופן שיביא

למינוי חבר נוסף למועצת מקרקעי ישראל, עובד מדינה בן האוכלוסייה הערבית.
(הטייטה צורפה להודעה המעדכנת מיום 21.10.16 וסומנה מש/1).

"2. בחוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך – 1960 –

בסעיף 4א, אחרי סעיף קטן (5א) יבוא:

(6א) לא מינתה הממשלה כנציג השרים המנויים בסעיף 4א(א), מקרב עובדי משרדם, חבר במועצה מקרב האוכלוסייה הערבית, תמנה הממשלה חבר מועצה נוסף על אלו המנויים בסעיף 4א(א) כנציג השר לשוויון חברתי, מקרב עובדי משרדו הנמנים על האוכלוסייה הערבית; בסעיף זה – "האוכלוסייה הערבית" – לרבות הדרוזית והצ'רקסית.

אחרי סעיף 4ה יבוא:

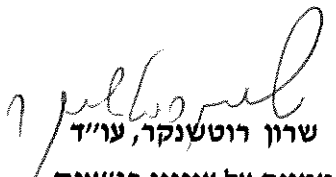
(ה1) על אף האמור בסעיפים קטנים 4ב(ב) ו-4ה(א), נסתיימה לפי הוראות סעיף 4ב(א) תקופת כהונתו של חבר המועצה שנתמנה כנציג השרה לשוויון חברתי כאמור בסעיף 4א(6א), או חדל חבר מועצה כאמור מלכהן לפי הוראות סעיף 4ד או 4ה, ובמועד הסיום או החדילה לא מכהן במועצה חבר מקרב האוכלוסייה הערבית כנציג השרים המנויים בסעיף 4א(א), יחולו הוראות סעיף 4א(6) בחלוף 60 יום מהמועד האמור."

13. ביום 11.9.16 אושרה טיוטת "חוק התכנית הכלכלית לשנים 2017-2018 (תיקוני חקיקה), התשע"ו – 2016 פרק 2, תכנון ובנייה" (להלן: "טיטת החוק") בוועדת שרים לתיקוני חקיקה הנדרשים ליישום החלטות שהתקבלו במסגרת התכנית הכלכלית לתקציב המדינה לשנים 2017-2018.
14. המדינה עדכנה, כי לנוכח דרישת הכנסת לצמצום משמעותי בהיקף החקיקה שיובא לאישור הכנסת במסגרת הצעת חוק זו, נוהלו מגעים בין הכנסת לבין שר האוצר בעניין צמצום הצעת חוק התוכנית הכלכלית לשנת 2017-2018. במסגרת המגעים הוסכם על פיצול מספר נושאים מתוך חוק ההסדרים לאחר הקריאה הראשונה. במסגרת זו, כלול היה גם הליך חקיקה הנוגע למינוי של עובד מדינה בן האוכלוסייה הערבית כחבר במועצת מקרקעי ישראל. (צילום פרוטוקול ההסכמות בין יו"ר הכנסת לבין שר האוצר בעניין היקפו של חוק ההסדרים לשנים 2017-2018 צורף להודעה המעדכנת מיום 21.10.16 וסומן מש/2).
15. המשיבים מתכבדים לעדכן, כי ביום 2.11.16 עברה הצעת החוק בקריאה ראשונה בכנסת.
- העתק העמודים הרלבנטיים מתוך הצעת החוק כפי שעברה בקריאה ראשונה מצורף ומסומן מש/1.
16. עוד מתכבדת המדינה לעדכן, תיקון החקיקה מצוי בשלבי הכנה בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לצורך הכנתו לקריאה שנייה ושלישית. דיון בוועדה בתיקון זה צפוי להתקיים ביום 6.3.17.

17. כפי שהוצהר בעבר, בכוונת שר האוצר לפעול לקידום הליך החקיקה, כדי שיתקיים וימוצה – ככל הניתן – במושב החורף הנוכחי של הכנסת.
18. לאור מצבת ייצוג הנשים בוועדה, לאור ההתקדמות של הליך החקיקה מאז הוחלט לקיימו כפתרון לייצוג בני האוכלוסייה הערבית, ולנוכח העובדה שחלופות אחרות לפתרון הבעיה שנבחנו ברצינות על ידי המשיבים לא צלחו עד-כה, יטענו המשיבים כי יש מקום לאפשר להם למצות את הליך החקיקה בעניין דגן, ודאי בשלב הנוכחי שבו הוא מצוי.
19. לאור המפורט לעיל, בשלב זה, סבורים המשיבים כי העתירה דגן, שמטרתה להביא לייצוג הולם של נשים ובני האוכלוסייה הערבית במועצת מקרקעי ישראל, מיצתה את עצמה, ודינה להימחק, תוך שמירת זכותן של העותרות לשוב ולפנות לבית המשפט הנכבד, ככל שתהיה עילה לכך.
- לחלופין, יבקשו המשיבים לשוב ולעדכן את בית המשפט הנכבד בדבר הליך תיקון החקיקה.
20. הודעה זו נתמכת בתצהירו של מר ניר מסיקה, יועץ בכיר לראש מטה הדיור הלאומי במשרד האוצר.

היום, כ"ז בשבט תשע"ז

23 בפברואר 2017

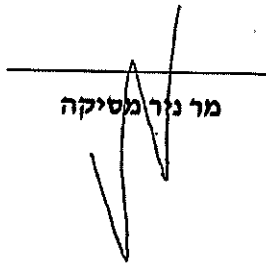

 שרון רוטשנקר, עו"ד
 ממונה על ענייני בג"צים
 בפרקליטות המדינה

תצהיר

אני הח"מ, מר ניר מסיקה, מצהיר בזאת כלהלן:

1. אני משמש בתפקיד יועץ בכיר לראש מטה הדיוור הלאומי במשרד האוצר.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בהודעה מעדכנת לקראת דיון מטעם המשיבים בתיק בג"ץ 8318/10 (להלן: הודעה מעדכנת).
3. העובדות המפורטות בהודעה המעדכנת הן אמת למיטב ידיעתי ואמונתי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

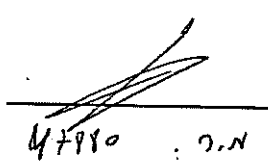
מר ניר מסיקה

אישור

אני הח"מ, עמית שטאובר, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 22/2/17 הופיע בפני מר ניר מסיקה, המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהרתיו כי עליו לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהירו.

עמית שטאובר, עו"ד
מ.ר. 47880

מ.ר. 47880

מש/1

העתק העמודים הרלבנטיים
מתוך הצעת החוק כפי שעברה
בקריאה ראשונה

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

31 באוקטובר 2016

1083

ב"ט בתשרי התשע"ז

עמור

	הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו־2018), התשע"ז–2016	184
184	פרק א': מטרת החוק	184
184	פרק ב': אסדרת ענף התמרוקים	184
198	פרק ג': רשויות מקומיות	198
200	פרק ד': שירות נסיעות שיתופיות	200
202	פרק ה': אנרגיה	202
213	פרק ו': רישוי עסקים	213
235	פרק ז': מים וכיוב	235
252	פרק ח': תקשורת	252
307	פרק ט': הגברת התחרות באשראי קמעונאי	307
350	פרק י': הסרת חסמים לביצוע מיזמי תשתית לאומית	350
356	פרק י"א: דמי פיתוח	356
366	פרק י"ב: חבנון ובנייה	366
370	פרק י"ג: תקינה	370
427	פרק י"ד: שונות	427
432	פרק ט"ו: תחילה	432
	הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות 2017 ו־2018), התשע"ז–2016	433
433	פרק א': מטרת החוק	433
433	פרק ב': היסכון וסיוע לעצמאים	433
441	פרק ג': פיצויי פיטורים	441
449	פרק ד': קרן לצמצום פערים בין רשויות מקומיות	449
450	פרק ה': ביטחון	450
470	פרק ו': הוראות לעניין התחשבות בין בתי החולים לקופת החולים	470
486	פרק ז': עידוד השקעות הון	486
501	פרק ח': מסים	501
534	פרק ט': ביטוח לאומי	534
550	פרק י': תשתיות להולכה ולאחסון של נפט	550
576	פרק י"א: הגבלת שוק ההימורים	576
586	פרק י"ב: שונות	586
590	פרק י"ג: תחילה	590
	הצעת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס' 16) (שיעור הגירעון וסכום ההוצאה הממשלתית בשנות התקציב 2017 ואילך), התשע"ז–2016	591

(1) בסעיף 4א, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1א) לא מונה למועצה, כנציג הממשלה באמור בסעיף קטן (א1) עד (7), חבר מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרוזית או הצ'רקסית, יכהן במועצה, נוסף על נציגי הממשלה כאמור באותו סעיף קטן, נציג השר לשוויון חברתי שימנה השר מקרב עובדי משרדו הנמנים על האוכלוסייה הערבית, הדרוזית או הצ'רקסית";

(2) אחרי סעיף 4ה יבוא:

1. הוראת מיוחדת לעניין סיום כהונה
ההוראה מיוחדת להוראת 4ה1. הוראות סעיפים 4ב(ב) ו-4ה(א) יחולו לעניין חבר המועצה שהתמנה לפי הוראות סעיף 4א(א1א), בשינויים אלה:

(1) תמה תקופת כהונתו של חבר המועצה לפי סעיף 4ב(א), ניתן לשוב ולמנותו לתקופות כהונה נוספות, לפי הוראות סעיף 4ב(ב), רק בתום 60 ימים מתום תקופת כהונתו;

(2) חדל חבר המועצה לכהן לפי סעיף 4ה, או נפטר חבר המועצה, תמנה הממשלה אדם אחר לפי הוראות סעיף 4ה(א), רק בתום 60 ימים ממועד הפסקת הכהונה או הפטירה כאמור;

והכול ובלבד שבתום תקופת 60 הימים כאמור בפסקאות (1) או (2), לפי העניין, לא מכהן במועצה כנציג הממשלה באמור בסעיף 4א(א1) עד (7), חבר מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרוזית או הצ'רקסית";

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן מוצע לעגן בחוק הסדר מיוחד לעניין סיום כהונתו של חבר המועצה שמונה מכוח ההסדר המוצע לעיל. מוצע כי הוראות סעיפים 4ב(ב) ו-4ה(א) לחוק רשות מקרקעי ישראל, העוסקות בין השאר במינוי חבר לתקופות כהונה נוספות, מינוי חבר מועצה במקום חבר מועצה שנפטר או שחדל לכהן בנסיבות המפורטות בסעיף 4ד(א) לחוק האמור, יחולו גם לעניין חבר המועצה שמונה לפי ההסדר המוצע, ואולם, לפני מינויו של חבר כאמור לתקופות כהונה נוספות (לפי הוראות סעיף 4ב(ב) לחוק רשות מקרקעי ישראל) ולפני מינויו של חבר אחר תחתיו (לפי הוראות סעיף 4ה(א) לחוק האמור), תינתן לממשלה שהות של 60 ימים לפעול למינוי חבר שהוא עובד המדינה מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרוזית או הצ'רקסית כנציג הממשלה כאמור בסעיף 4א(א1) עד (7) לאותו חוק.

לבסוף, מוצע להבהיר שבדומה להסדר המוצע לעניין כהונתו, גם מינויו מחדש או מינויו של מחליף לחבר המועצה שהתמנה כנציג השר לשוויון חברתי (הנעשה באותה דרך שבה התמנה אותו חבר), מותנים בכך שבתום תקופת 60 הימים העומדת לרשות הממשלה כאמור, לא מכהן במועצה כנציג שר מהשרים המנויים בסעיף 4א(א1) עד (7) לחוק רשות מקרקעי ישראל, חבר שהוא עובד המדינה מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרוזית או הצ'רקסית.

בנוסף, מוצע כי התכנית הכוללנית תוכל לכלול הוראות מפורטות באמור לגבי מגרשים שבהתאם לתכנית מאושרת קודמת, פיתוחם מהווה תנאי הכרחי לפיתוח מגרשים המיועדים למגורים לפי אותה תכנית. תיקון מוצע זה, שיאפשר את מימושן של יחידות הדירה הוא אחד הצעדים שנוקטת ממשלת ישראל להתמודדות עם משבר הדירה.

סעיף 61 לפסקאות (1) ו-(2)

במסגרת בניין 8318/10 האגודה לזכויות האזרח בישראל נגד הממשלה, שעסק בין השאר בדרישה למונן ייצוג הולם לאוכלוסייה הערבית במועצת מקרקעי ישראל (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – העתירה) התבקשה המדינה, בהחלטה מיום כ"ו באדר א' התשע"ד (26 בפברואר 2014), להביא את הנושא לפני היועץ המשפטי לממשלה, כדי שיפעל להסדרת הייצוג ההולם של אוכלוסייה זו במועצת מקרקעי ישראל, במסגרת הדיון בעתירה, הצהירה הממשלה על כך שהיא מקרמת תיקון חקיקה שיוסדיר מינוי עובד מדינה מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית למועצה.

בהמשך לאמור, מוצע לתקן את חוק רשות מקרקעי ישראל באופן שיבטיח שבכל שלא מכהן כנציג הממשלה במועצת מקרקעי ישראל, עובד המדינה מקרב האוכלוסייה הערבית, הדרוזית או הצ'רקסית, יכהן במועצה חבר נוסף, נציג השר לשוויון חברתי, שימנה השר מקרב עובדי משרדו שהם בני אחת האוכלוסיות האמורות.

⁸¹ ס"ח התש"ך עמ' 57; התשע"ו, עמ' 1247.

(3) בסעיף 14, בכל מקום, במקום "המינהל" יבוא "הרשות".

62. תחילתם של סעיפים 4א(א1) ו-4ה1 לחוק רשות מקרקעי ישראל, כנוסחם בסעיף 61 לחוק זה, בתום 60 ימים מיום תחילתו של חוק זה.

תיקון חוק רשות מקרקעי ישראל – תחילה

פרק י"ג: תקינה

63. בחוק התקנים, התשי"ג-1953⁸² (בפרק זה – חוק התקנים) –

(1) בסעיף 1 –

דבריו הסבר

לפסקה (3)

חוק התקנים קובע כי אין לייצג לייבא, לייצא, למכור או לעשות שימוש במצרך שחל עליו תקן רשמי, אלא אם כן המצרך עומד בדרישות התקן. בהתאם להוראות פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979 (בפרק זה – הפקודה או פקודת היבוא והיצוא), וחוקיקת המשנה שהותקנה לפיה, מכון התקנים הוא הגורם הבלעדי המעניק, מטעם הממונה על התקינה המתמנה לפי הוראות סעיף 5 לחוק התקנים (בפרק זה – הממונה או הממונה על התקינה), אישור על עמידת טובין בהוראות תקן רשמי, לצורך אישור ייבואו לישראל, האישור על עמידת טובין מייבאים בהוראות תקן רשמי, מייצג בדיקות מעבדה הנערכות למוצרים, בדיקות של מסמכים ויישום הוראות רגולטוריות של הממונה על התקינה, לפי העניין. הוראות החוק האמור יוצרות אפ"כ שוק מונופוליסטי, שבו מכון התקנים הוא נתון השירות היחיד שרשאי למכור שירותי בדיקות מעבדה להתאמה לתקן של טובין מייבאים. המצב הקיים שבו מכון התקנים מתקיים בסביבה נטולת תחרות, לרבות בכל האמור בבדיקות מעבדה לאישור עמידתם של מוצרים בתקנים רשמיים לצורך ייבואם, מביא לפגיעה במגוור העסקי, בין השאר בשל ייקור עלויות הבדיקות וכן רמת שירות נמוכה יחסית, המתבטאת בין השאר בהתארכות משמעותית של הליך הבדיקות לצורך יבוא. בכל האמור בהיבטים של פעילות מכון התקנים שניתן לקיים לגביה תחרות, הרי שמניעת תחרות מהווה חסם יבוא משמעותי המונע את הגברת התחרות בשוקי המוצרים, בין השאר מצד יבואנים קטנים ובינוניים שנדחקים החוצה מן השוק בשל עלויות הנובעות מביורוקרטיה. עלויות אלה מורשות על הצרכן ותורמות בצורה ישירה ועקיפה ליוקר המחיה במשק.

במסגרת התיקון המוצע בפרק זה, מוצעים כמה תיקונים שמטרתם להסיר את החסמים שתוארו לעיל ולייעל את פעילות מכון התקנים והליך אישור התאמתם של מוצרים לתקנים רשמיים החלים על ייבואם, תוך יצירת שינוי מבני בהרכבי ועדות התקינה הפועלות בו, ופתיחה לתחרות של תחום בדיקות המעבדה למוצרים מייבאים, כך שבתחום זה יוכלו לפעול, לצד מעבדות מכון התקנים, גם מעבדות פרטיות, שיוכרו לעניין זה. לצד זאת, מוצע כי היבטים רגולטוריים הנוגעים לאישור ייבוא הטובין, ייוותרו בידי הממונה על התקינה או בידי מכון התקנים מטעמו של הממונה על התקינה.

רשות מקרקעי ישראל היא הגורם האחראי בין השאר על ניהול מקרקעי ישראל לפי חוק רשות מקרקעי ישראל, וזאת מאז הוקמה בחוק מינהל מקרקעי ישראל (תיקון מס' 7), התשס"ט-2009 (ס"ח התשס"ט, עמ' 318), והחליפה בעניינים אלה את מינהל מקרקעי ישראל. מוצע לתקן טעות סופר שנפלה בסעיף 14 לחוק האמור, כך שהוראותיו יתייחסו לרשות ולא למינהל.

סעיף 62 בהתאם לשהות שמוצע לתת לממשלה לעניין מינוי חבר בן האוכלוסייה הערבית, הדרוויית או הצ'רקסית למועצת מקרקעי ישראל, במסגרת ההסדר המוצע בסעיף 61(1) ו-2) להצעת החוק, מוצע לקבוע את תחילתם של סעיפים 4א(א1) ו-4ה1 לחוק רשות מקרקעי ישראל, כנוסחם באותו סעיף, לתום 60 ימים מיום תחילתו של החוק המוצע.

פרק י"ג – כללי

סעיף 63 חוק התקנים, התשי"ג-1953 (בפרק זה – חוק כללי התקנים) מסדיר את פעילות מכון התקנים הישראלי (בפרק זה – המכון או מכון התקנים) שהוא הגוף הלאומי אשר אמון על תחום התקינה והבטחת רמה נאותה של טיב המוצרים בישראל. ניתן לחלק את עבודתו של המכון לשני תחומי פעילות מרכזיים: עיבוד וקביעה של תקנים באמצעות ועדות התקינה הפועלות במכון וביצוע בדיקות התאמה לתקן.

במסגרת דיוני הוועדה להסרת חסמים והגברת התחרות בייבוא בראשות המנהל הכללי של משרד הכלכלה והתעשייה, אשר המלצותיה אומצו בידי הממשלה בהחלטה מס' 2318 מיום י"ט בכסלו התשע"ה (11 בדצמבר 2014), עלה כי במקרים מסוימים תקנים ישראלים אשר הוכרוזו על ידי שר הכלכלה והתעשייה כתקנים רשמיים, משמשים גם ככלי להגבלת התחרות, הן לגבי מוצרים קטנים ובינוניים מהתעשייה המקומית והן לגבי מוצרים מייבאים. במסגרת דיוני הוועדה, ובבחינת אחרות שערכו משרדי הממשלה, עלו דוגמאות לכך שתקינה שהוכרזה כתקינה רשמית שימשה למעשה כחסם סחר במקרים מסוימים התעורר החשש כי תרם לכך הרכב ועדות התקינה, במקרה שהיה מוטח לטובת גורם דומיננטי הפעיל בשוק הרלוונטי לאותה ועדת תקינה.

⁸¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 30; התשע"ו, עמ' 82.